

3. Konkreetsete märkused

3.1 Komitee sooviks muuhulgas, et ühenduse seadustikku lisataks kasutamiseõiguse asjakohane tunnustamine ja kaitse näiteks nagu LGPL (Lesser General Public Licence ehk Vähem Üldine Avalik Litsents tehnilise dokumentatsiooni puhul) või "Creative Commons" litsents raamatute ja kunstiloomingu osas. Mainitud litsentsid annavad kasutajatele märkimisväärse vabaduse. Näiteks Üldine Avalik Litsents puudutab väga suurt hulka arvutiserverites kasutatavat tarkvara (ruuterid, haldus, ettevõtted).

3.2 Kõnealused vabamad kasutamiseõigused soodustavad teoste levitamist kasutajate ja sihtrühmade hulgas, vastates täiel määral Lissaboni strateegias olulisel kohal olevatele teadmiste ja tehnoloogia kiire leviku eesmärkidele.

3.3 EMSK kutsub niisiis komisjoni taasalgatama mõttevahetust, mis näib kodifitseerimise läbi oma elujõudu kaotanud olevat, ja kaaluda uusi algatusi, et teosed jõuaksid senisest laiemas kasutajaskonnas ette vabade litsentside tunnustamise ja autoriõigusi omavate isikute ja kasutajate vaheliste õiguste tasakaalustamise abil praeguses infoühiskonnas. Eesmärk on Euroopa Ühenduse konkurentsivõime ja innovatsiooni tõhustamine.

Brüssel, 26. oktoober 2006

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee
president
Dimitris DIMITRIADIS

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamused teemal "Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv autoriõiguse ja sellega kaasnevate õiguste kaitse tähtsuse kohta (kodifitseeritud versioon)"

KOM(2006) 219 lõplik -2006/0071 (COD)

(2006/C 324/03)

6. juunil 2006 otsustas nõukogu vastavalt EÜ asutamislepingu artiklile 95 konsulteerida Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteega järgmises küsimuses: "Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv autoriõiguse ja sellega kaasnevate õiguste kaitse tähtsuse kohta (kodifitseeritud versioon)"

Asjaomase töö ettevalmistamise eest vastutava ühtse turu, tootmise ja tarbimise sektsiooni arvamused võeti vastu 20. septembril. Raportöör oli Daniel RETUREAU.

Võttes arvesse komitee ametiaja uuendamist, otsustas täiskogu kõnealust arvamust arutada oktoobris toimival täiskogu istungjärgul ning nimetas vastavalt kodukorra artiklile 20 pearaportööriks Daniel RETUREAU.

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee võttis täiskogu 430. istungjärgul (26. oktoobri 2006. aasta istungil) vastu järgmise arvamuse. Poolt hääletas 104, erapooletuks jäi 1.

1. Komisjoni ettepanekud

1.1 Ettepanek näeb ette kodifitseerimise. Hoolimata mõningatest vormilistest kohandustest ei muuda kodifitseeritavad õigusaktid praegu kehtivat õigust.

1.2 Kodanike Euroopa kontekstis on ühenduse õiguse lihtsus ja selgus väga oluline. Seetõttu on Euroopa Parlament, nõukogu ja komisjon rõhutanud vajadust kodifitseerida õigusaktid, mida on korduvalt muudetud, ning vastavalt institutsioonidevahelisele kokkuleppele rakendatakse sel puhul kiirendatud menetlust. Kodifitseeritavatesse õigusaktidesse ei tohi viia sisse ühtegi sisulist muudatust.

2. Üldmärkused

2.1 Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee märgib, et komisjoni ettepanekud vastavad täpselt kiirendatud menetluse eesmärkidele kodifitseerimise alal.

2.2 Siiski võib tõstatada küsimuse, kas autoriõigust ja sellega kaasnevaid õigusi käsitlevad õigusaktid peaksid olema muutu-
matud. Nimelt on kodifitseerimine mõttekas ainult siis, kui antud valdkonna õiguses ei ole oodata olulisi muudatusi.

2.3 Autoriõiguse kaitse tähtaeg, mis oli algselt, 19. sajandil, kümme aastat, on praegu 70 aastat pärast autori surma. Samas võivad autoriõiguste ja sellega kaasnevate õiguste omanikud tulevikus uuesti survet avaldada kaitse tähtaja pikendamiseks.

2.4 Praegune olukord on ebavõrdselt soodne autorite pärijatele (umbes kolm põlvkonda) ja autoriõigusega kaasnevate õiguste omanikele ning seetõttu peaks avalike huvide ja autorite endi huvide suhtes ebavõrdselt pikaks muutunud tähtjad üle vaatama. Kui mõni WTO liikmesriik, nt USA, otsustab kaitset pikendada 90 aastale või isegi 100 aastale (nn "Disney muudatusettepanek"), siis mis juhtub Euroopas? Kas me peaksime intellektuaalse omandi kaubanduskokkulepped üle vaatama?

2.5 Paljud kirjandus-, filosoofia- ja muud teosed avaldatakse originaalkeeles vaid üks kord, neid ei avaldata autori ega isegi pärijate eluajal uuesti. Olemata omal ajal tingimata bestsellerid, on enamus neist siiski teatud väärtusega, kuid nad muutuvad väga kiiresti potentsiaalsetele lugejatele kättesaadamatuks. Määramatult pikast autoriõiguste pikendamisest saavad kasu vaid vähesed autorid, samas kui kaitsesüsteem toob oma pikkusega kaasa olukorra, kus palju suurem hulk teoseid on lugejatele ja üliõpilastele pärast esimese trüki läbimüümist kättesaamatud.

2.6 Seega võib küsida, kas autoriõigust ja sellega kaasnevaid õigusi käsitlevad õigusaktid peaksid olema muutumatud. Nimelt on kodifitseerimine mõttekas ainult siis, kui antud valdkonna õiguses ei ole oodata olulisi muudatusi.

2.7 Digitaalajastul oleks vaja sügavat analüüsi teoste levitamise ja avalikkuse õiguse üle pääseda ligi ülemaailmsele loomin-

gule ja kultuurile. Seega tundub komiteele, et kodifitseerimine on enneaegne ning ta oleks eelistanud lihtsat konsolideerimist ning autoriõiguste ja sellega kaasnevate õiguste tingimuste ja tähtaja ülevaatamist kooskõlas Lissaboni strateegiaga.

3. Konkreetsed märkused

3.1 Komitee sooviks muuhulgas, et ühenduse seadustikku lisataks kasutamiseõiguse asjakohane tunnustamine ja kaitse näiteks nagu LGPL (*Lesser General Public Licence* ehk Vähem Üldine Avalik Litsents tehnilise dokumentatsiooni puhul) või "Creative Commons" litsents raamatute ja kunstiloomingu osas. Mainitud litsentsid annavad kasutajatele märkimisväärse vabaduse. Näiteks Üldine Avalik Litsents puudutab väga suurt hulka arvutiserverites kasutatavat tarkvara (ruuterid, haldus, ettevõtted).

3.2 Kõnealused vabamad kasutamiseõigused soodustavad teoste levitamist kasutajate ja sihtrühmade hulgas, vastates täiel määral Lissaboni strateegias olulisel kohal olevatele teadmiste ja tehnoloogia kiire leviku eesmärkidele.

3.3 Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee kutsub seetõttu komisjoni üles taasalgatama mõttevahetust, mis näib kodifitseerimise läbi oma elujõudu kaotanud olevat, ja kaaluma uusi algatusi, et teosed jõuaksid senisest laiema kasutajaskonna ette vabade litsentside tunnustamise ja autoriõigusi omavate isikute ja kasutajate vaheliste õiguste tasakaalustamise abil praeguses infoühiskonnas.

Brüssel, 26. oktoober 2006

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee
president
Dimitris DIMITRIADIS